

**RIJKSGROEPSREGELING
ZELFSTANDIGEN.**

Dit houdt in de nadere uitwerking van de Algemene Bijstandswet, bedoeld voor zelfstandigen. Dit kan dus in bepaalde gevallen zeer zeker ook van belang zijn voor zelfstandigen werkzaam in de landbouw.

Deze Rijksgroepsregeling zelfstandigen treedt in de plaats van de Zelfstandigenregeling.

Op grond van de nieuwe regeling kunnen aan bepaalde zelfstandigen periodieke uitkeringen worden verleend, afgestemd op het normale bedrijfs- of beroepsinkomen, en kan — meestal in de vorm van een lening — bedrijfskapitaal worden verstrekt.

De uitvoering van deze regeling is aan Burgemeester en Wethouders opgedragen. Men kan dus op het Gemeentehuis terecht.

Ook hierbij bestaat de mogelijkheid een bezwaarschrift in te dienen bij Burgemeester en Wethouders en staat beroep open bij Gedeputeerde Staten en hoger beroep bij de Kroon.

Ten dele wordt rekening gehouden met neven-inkomsten en met vermogen (van het vermogen van een echt-paar blijft in ieder geval f 6000,— buiten beschouwing, vermeerderd met f 1200,— per minderjarig kind).

Ook wordt in het algemeen rekening gehouden met ziektekosten verzekering, of met de premies voor ziektefondsen, AOW en AWW en de inkomstenbelasting.

v.d.T.

Bewaring gemaaidorst graan op eigen bedrijf

De maaidorser is in opmars en zijn komst valt niet meer te stuiten. Nog enkele jaren en onze grote stationaire dorsmachines en graanmaaler-zelfblinders, hebben afgedaan.

*Mededelingen
van de Rijklandbouwconsulent
voor Zuidelijk Groningen
te Veendam*

Betekenden deze machines vroeger een enorme arbeidsbesparing en arbeidsverlichting bij de toen gebruikelijke methoden van oogsten en dorsen, thans moeten zij hun plaats aan de nog meer arbeidsbesparende maaidorser en stropers, afstaan.

De boer van de toekomst is dus een man die met zeer weinig arbeidskrachten en grote arbeidsbesparende machines zijn bedrijf zal moeten exploiteren.

Voor het consulentchap zuidelijk Groningen betekent dit, dat de 37.000 ha graan, die in dit gebied voor komt in plm. 6 weken geoogst moet worden. Ongeveer 230 maaidorser staan nu al voor deze oogst gereed.

Voor hen is per machine circa 130 ha graan beschikbaar.

Het aantal maaidorser zal de komende jaren dus nog wel belangrijk toenemen. In een tijdsbestek van zes weken komt in de naaste toekomst dan ongeveer 150.000 ton los graan ter beschikking.

In jaren als 1964 zal dit, gezien de gunstige weersomstandigheden tijdens de oogst, geen grote moeilijkheden opleveren. Dit in tegenstelling tot de jaren 1962 en 1963, toen zeer veel graan gedroogd moest worden.

Sindsdien hebben coöperatie en handel grote investeringen gedaan in gebouwen en machines om het gemaaidorst graan zo snel mogelijk te kunnen opvangen en verwerken.

Deze ontwikkeling zal nog voortduren. Daarnaast gaat de producent er steeds meer toe over zijn gemaaidorst graan op eigen bedrijf te bewaren, in het bijzonder op de grotere bedrijven en wel met name in het Oud-Oldambt. Daarnaast begint er ook op de bedrijven met een kleinere oppervlakte graan belangstelling voor dit vraagstuk te komen.

Een algemeen geldend antwoord op de vraag wanneer 'n voorziening voor het opslaan van gemaaidorst graan economisch verantwoord is — en wanneer niet — is moeilijk te geven.

Dit is nl. van veel factoren afhankelijk o.a. van:

- de oppervlakte graan en andere te maaidorser of stationair te dorsen produkten;
 - de capaciteit en liefhebberij van de boer om een opslaginstallatie te bouwen en te exploiteren;
 - de arbeidssituatie; de financiële consequenties; de situatie van de bedrijfsgebouwen; de afstand tot een coöperatieve of handels droog- en opslagrichting e.d.
- Het beschikken over een eigen droog-opslaginstallatie kan bijzondere

voordelen meebrengen. Deze zijn echter moeilijk in geld te waarderen. Heeft men zo'n installatie, dan loopt men geen risico van een gedwongen afzet bij ongunstige weersomstandigheden tijdens de oogst en bovendien is men vrijer in de organisatie van het maaidorser.

Als nadeel staat hier, naast de investering, het werk en de zorg voor het in goede conditie houden van het graan, tegenover.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling, betreffende 't bewaren van gemaaidorst graan op eigen bedrijf, zoals die zich de laatste jaren in het consulentchap zuidelijk Groningen heeft voltrokken.

De gemiddelde inhoud van de 70 silo-installaties bedraagt 2500 hl graan. Deze installaties zijn voor verreweg het grootste deel door de betreffende landbouwers en hun personeel gebouwd.

	silos met koude ventilatie	silos met droogvloer droger lucht	silos met droogvloer (bijna alle koude lucht ventilatie)
aanwezig in 1960	—	—	—
1961	1	5	1
1962	16	16	5
1963	23	23	16
1964	29	29	24

Verzurende werking van mengmeststoffen?

In het Kerstnummer van de Landbouwcourant is Ir. K. Poll van de Delta-chemie N.V. in het geweer gekomen tegen wat hij noemt tegenstanders van mengmeststoffen. Met twee voorbeelden licht hij toe, hoe deze produkten naar zijn mening ten onrechte in een kwaad daglicht worden gesteld. Een van die voorbeelden slaat op een publikatie van ondergetekende, waarin wordt uiteengezet dat van vele mengmeststoffen een verzurend effect mag worden verwacht. Volgens Ir. Poll is deze publikatie voorbarig, zijn de conclusies alleen gebaseerd op theoretische overwegingen en niet in overeenstemming met zijn jarenlange ervaring en resultaten van onderzoek. Wij achten het gewenst een antwoord op deze kritiek te geven om te voorkomen dat een aantal gebruikers van mengmeststoffen zich in dit opzicht ten onrechte door hem laat geruststellen.

Enige jaren geleden bestond er een „Commissie Mengmeststoffen” waarin naast vertegenwoordigers van Landbouwhogeschool en instituten ook de industrie zitting had. Deze commissie richtte een verzoek aan 't Instituut voor Bodemvruchtbaarheid in Groningen een onderzoek te doen naar de invloed van mengmeststoffen op de kalktoestand van de grond.

Uit dit overzicht blijkt, dat het aantal installaties waarin het graan met koude lucht wordt geventileerd, het laatste jaar sterk (met 26) is toegenomen! Dit na de ervaringen van het ongunstige oogstjaar 1963.

Ook dit jaar, 1965, bestaat weer veel belangstelling voor dit systeem. De ervaringen met het rond laten lopen van graan en ventilatie met koude lucht gedurende drie jaar opgedaan, (waarvan twee oogstjaren ongunstig waren en één gunstig), zijn van dien aard, dat wij dit systeem tot een bepaalde oppervlakte graan, rustig durven te adviseren, als men er maar goed op bedacht is, het graan tijdig te laten omlopen!

Speciaal het laten omlopen van nat en niet uitgerijpt graan, waarin een zeer intensieve ademhaling plaats heeft met als gevolg warmteontwikkeling, is van zeer groot belang.

Bij zeer hoge vochtgehalten, b.v. tegen de 30% en drie à vier meter storthoogte is de eerste dagen dagelijks — en daarna eerst om de andere dag laten omlopen van het graan noodzakelijk.

Daarbij wordt tijdens geschikte weersomstandigheden geventileerd. In het begin sneller dan later, loopt het vochtgehalte dan tot 18 à 19% terug. Het systeem van de rechthoekige houten silo's met schuine geperforeerde bodem, stortput en Jacobs ladder met grote capaciteit, maakt dat de arbeid die hier aan verricht moeten worden, toezicht houdend is.

Hoewel bij de bouw met de mogelijkheid van het plaatsen van een droger rekening wordt gehouden, is er tot op heden slechts één gebruiker, die hiertoe is overgegaan.

Op 24 bedrijven zijn meer eenvoudige voorzieningen getroffen om gemaaidorst graan te bewaren. Bij toenemend gebruik van de maaidorser wordt de graanafvoer speciaal in natte jaren, verstoord.

Een eenvoudige beluchtingsinstallatie d.m.v. een ventilator, eventueel een vijzel, en een zelfgemaakt luchtverdeelstelsel, kan speciaal op bedrijven met een geringe oppervlakte graan, goede diensten bewijzen en het grote graanverwerkingsbedrijf ontlasten. Hoewel de investering voor zo'n eenvoudige installatie maar gering is, staat hier het nadeel tegenover dat dit systeem veel meer arbeidsintensief is, dan de silo-stortput-installatie.

Uit een en ander blijkt dat de organisatie van graanoogst in zuidelijk Groningen bezig is, zich belangrijk te wijzigen.

De bedrijfsdeskundige,
S. J. Greven

mengmeststoffen af te leiden. In wezen komt daar heel weinig theorie bij te pas; de werking van de enkelvoudige meststoffen, die de basis is voor onze voorspelling omtrent die van mengmeststoffen, is namelijk proefondervindelijk vastgesteld.

Het bezwaar van Ir. Poll dat wij zuiver theoretisch te werk zijn gegaan, is dus niet juist. Wel is het waar dat wij de uitkomsten van onze voorspelling niet opnieuw in proeven hebben getoetst. Wij vonden dit gezien de logica van de op basis van bestaande proefresultaten gevolgde gedachtengang, die aan de voorspelling ten grondslag ligt, en ook in verband met de hoge kosten van proeven niet urgent.

Toch kunnen wij ons voorstellen dat men de volgens onze berekeningen te verwachten effecten ook wel eens graag in werkelijkheid wil zien. Er zijn dan ook door de landbouwvoorlichtingsdienst en door enkele industrieën proefvelden aangelegd, die nu enkele jaren lopen en onze verwachtingen bevestigden.

Wij mogen hier natuurlijk het onderzoek van Ir. Poll zelf niet over het hoofd zien. In zijn artikel vermeldt hij een proef met verschillende mengmeststoffen en vindt slechts minimale effecten. De vraag is nu welke produkten hij gebruikt heeft. Er zijn namelijk mengmeststoffen die sterk verzurend werken, maar er zijn andere, die de grond maar weinig verzuren of zelfs alkalisch werken. Nog belangrijker is de vraag over hoeveel jaren zich het onderzoek uitgestrekt heeft. Doet men dit slechts één jaar, dan is het effect maar gering. Zelfs een produkt als zwavelzure ammoniak dat bekend staat als sterk verzurend, zal bij toepassing in een gift van 5 baal per ha op een vrij humusarme grond (3,5%) de pH met niet meer dan ongeveer 0,15 verlagen. Op een humusrijke grond is die verlaging nog minder.

Het gevaar van de verzurende werking van vele mengmeststoffen komt dus pas sterk tot uiting, indien men ze jaar in jaar uit toepast en verzuimt tijdig tegenmaatregelen te nemen.

Het „waarom” van de verzurende werking is vrij ingewikkeld. Om het in wat vereenvoudigde vorm te zeggen, komt het hierop neer, dat de meeste mengmeststoffen relatief minder basen bevatten dan de gebruikelijke enkelvoudige (zwavelzure ammoniak niet meegerekend). Het ammoniumbestanddeel moet men in dit verband niet tot de basen rekenen, maar tot de zuren, omdat het in de grond door nitrificatie in nitraat wordt omgezet.

Een ander bezwaar van Ir. Poll tegen onze publikatie is, dat wij niet naar de samenstelling van de produkten gevraagd hebben en dat deze uiteraard alleen aan de fabrikant bekend zou zijn. Het eerste is onjuist. Wij hebben bij verschillende producenten geïnformeerd en ook bij Delta-chemie, maar hebben van deze laatste in tegenstelling met de anderen geen antwoord gekregen. Overigens moet het voor iedereen, die onze publikatie goed leest, duidelijk zijn, dat wij de samenstelling van de produkten voorzover we die moeten kennen, desnoods zelf kunnen vaststellen of dat elders laten doen.

Om misverstand bij de lezers te voorkomen moeten wij tenslotte de bewering van Ir. Poll, dat wij tegenstanders zouden zijn van mengmeststoffen, rechtzetten.

Ons instituut rekent zich tot taak voor- en nadelen van alle mogelijke meststoffen in het belang van boer en tuinder te noemen. Wij hebben de voordelen van mengmeststoffen allerminst verzwegen. Ir. Prummel heeft gepubliceerd, dat deze produkten in hun werking op de plant even goed of zelfs beter kunnen zijn dan enkelvoudige meststoffen.

Uit het feit dat dr. Ferrari een studie verrichtte over het meest gewenste assortiment, moge blijken dat wij de ontwikkeling geenszins tegenhouden. Wat wij willen, is een verantwoorde toepassing van de produkten. Daarom ook hebben wij ons in ons artikel over de verzurende werking niet beperkt tot constatering van dit nadeel, maar tevens aangegeven, hoe men moet tewerkgaan om er geen hinder van te ondervinden.

Ir. C. M. J. Stuijlsma
Instituut voor Bodemvruchtbaarheid Groningen